

Nr 1326

Láhka

eanadoallofitnodatbargiid luohpandoarjaga birra addojuvvon lága rievdadeamis

Addojuvvon Helssegis juovlamánu 30. beaivve 1999

Riikkabeivviid mearrádusa mielde

gomihuvvojit eanadoallofitnodatbargiid luohpandoarjaga birra juovlamánu 16. beaivve 1994 addojuvvon lága (1293/1994) 3 §:a 3 momeanta ja 11 ja 12 §.

rievdaduvvojit 1 §:a 1 ja 2 momeanta, 2, 4 ja 7 §, 9 § ja dan ovddabealde leahkki gaskabajilčála, 10 § ja dan ovddabealde leahkki gaskabajilčála, 13—15 ja 17 §, 18 §:a 3 momeanta, 19 §:a 1 momeanta, 20 §:a 1 momeanta, 21 §:a 1 ja 2 momeanta, 22 ja 23 §, 25 §:a 1 momeanta, 28 §, 29 §:a 1 momeanta, 30 §:a 1 momeanta, 34 §, 35 §:a 2 ja 3 momeanta, 36 §:a 1 momeanta, 37 §:a 3 momeanta ja 40 §:a 2 momeanta,

dakkárin go dain leat 2 § lágas 68/1996, 4 § muhtumassii ovdalis máinnašuvvon lágas, 13 § muhtumasii lágas 342/1999, 19 §:a 1 momeanta lágas 1498/1995 ja 40 §:a 2 momeanta máinnašuvvon lágas 342/1999, ja

lasihuvvojit láhkii odđa 16 a § ja 40 §:ii, dakkárin dat lea muhtumassii máinnašuvvon lágas 342/1999, odđa 5 momeanta čuovvovaččat:

1 §

Dán lágas mearriduvvo eanadoalu árraealáhaga birra, mii

1) luohpama dáhpáhuvadettiin jagiid 1995—1999 vuodduuvvá Eurohpa Ovtastumi oassáiruhtadan vuogádahkii, man birra mearriduvvo eanadoalu árraealáhatdoarjagii guoski Ovtastumi vuogádaga birra addojuvvon ráđi ášahusas (EEO) Nr 2079/92; ja

2) luohpama dáhpáhuvadettiin jagiid 2000—2002 vuodduuvvá váldegottálaš vuogádahkii, mii prinsihpaid dáfus vástida ráđi ášahusas (EO) Nr 1257/1999 Eurohpa eanadoalu stivren- ja doarjunfoandda (suomag. EMOTR) doarjagis eanadoalu ovddideami várás oaivvilduvvon eanadoalu árraealáhatvuogádaga.

Dán lága vuodul juolluduvvo eanadoalu struktuvrra buorideami várás luohpandoarjja eanadoallofitnodatbargiide, geat bissovaččat heitet bargamis eanadoaluin nugo dán lágas lea daddjojuvvon.

2 §

Dán lágas oaivvilda:

1) *eanadoallofitnodatbargi* olbmo, gii bargá eanadoaluin alccesis dahje oktasaš ávkki ovdii;

2) *eanadállu* ovttá dahje eanet dáluid dahje dálloosiid hábmen ovtadaga, masa gullet bealdut ja mii lea oaivvilduvvon eanadállodoaluin bargama várás; go lea jearaldat boazodoaluin bar-

gamis, de eanadállun gehččojuvvo maiddáí boazoeconomiijalágas (161/1990) oaivvilduvvon boazodoallodállu ja eará dansullasaš dálлу;

3) *eanadoallu* luonddu bissovaš buvttadanávccaide vuodduuvvi doaimma, earret meahcedoalu ja guolástusa, nugo ášahusain dárkileappot mearriduvvo;

4) *eanadállodoallu* eanadoalu ja meahcedoalu;

5) *ealáhatlágádus* eanadoallofitnodatbargiid ealáhatlágas (467/1969) oaivvilduvvon eanadoallofitnodatbargiid ealáhatlágádusa; ja

6) *gieldda dálonguovloealáhuseiseváldi* dálonguovloealáhused hálldahusa birra gielddain addojuvvon lága (1558/1991) 3 §:s oaivvilduvvon doaibmaorgána, virgehálldaseaddji dahje luohhtámušolbmo.

Dat mii dán lágas mearriduvvo eanadoallofitnodatbargi náittosguoimmi birra, guoskaduvvo maiddáí olbmui, geainna eanadoallofitnodatbargi bissovaččat eallá náitalkeahtá oktasaš dálloalus náittosdililágan dilis ja gii lea oadjuduvvon eanadoallofitnodatbargiid ealáhatlága 1 §:a 2 momeanta 5 čuoggá vuodul.

4 §

Luohpandoarjaga oážžuneaktun lea ahte luohppi lea luohpanbottu ovddit logi jagi áigge bargan eanadoaluin alccesis dahje oktasaš ávkki ovdii.

Dasa lassin gáibiduvvo ahte luohppi lea leamaš uhcimustá viđa jagi áigge dakka ovdal luohpama oadjuduvvon eanadoallofitnodatbargiid ealáhtlága vuodul eanadoallofitnodatbargin. Dalle oaju fámusleahkináiggiin buohstahttojuvvo áigi, man áigge dáhkádus lea leamaš gaskkaldahttojuvvon eanadoallofitnodatbargi bargonávccahisvuoda dihte.

Ásahusain mearriduvvo dárbbu mielde dárki-leappot 1 momeanttas oaivvilduvvon gáibádusaid birra.

7 §

Luohpandoarjaga oážžuneaktun lea ahte luohppi luohpama oktavuodas bissovaččat heaitá bargamis gávppálaš eanadoaluin. Dasa lassin luohpandoarjaga oážžuneaktun lea ahte luohppi ii bargga meahccedoaluin dienasbargun.

Luohpandoarjaga oážžuneaktun lea ahte luohppi heaitá maiddái bargamis eará go 1 momeanttas oaivvilduvvon dienasbargguiguin dahje ahte su dietnasiid dain barguin sáhtttá árvvoštallat báhcit mánotbajis uhcibun go bargiid ealáhtlága (395/1961) 1 §:a 1 momeantta 2 čuoggas oaivvilduvvon mearri guovttegeardásažžan. Dalle dienasin ii goittot lohkkokuovvo sosiálahuolahuoláhuslágas (710/1982) oaivvilduvvon oapmahaččaiddikšundoarjja iige bearašdikšunlágas (312/1992) oaivvilduvvon máksu. Ovdalis 5 §:a 2 momeanttas oaivvilduvvon dáhpáhusas nuorat náittosguoibmi galgá heaitit dahje geahpedit iežas dienasbarggu mañimustá dalle, go deavdá 55 jagi.

Buolvadatmolsunluohpadeapmi

9 §

Eanadoaluin bargamis heaitin sáhtttá dáhpáhuvvat buolvadatmolsunluohpadeami bokte nu, ahte luohppi luohpada eanadálu bealdduid ja buvttadanvistiid eanadoalu jodiheami várás dálldoaluin joatki luohpadeamioažžui.

1) geas lea doarvái buorre ámmátlaš dohkálaš-vuohta eanadoaluin bargamii;

2) gii ii leat deavdán 40 jagi;

3) gean bissovašlundosaš dietnasat eará go eanadálldoalus ja dálus jodihuvvon eanadálldoalu lotnolasdoaimmas luohpama áigge árvvoštalladettiin eai mana badjel ásahusas mearriduvvon alimusmeari;

4) gii čájeha ahte luohpanvuoláš eanadállu dahje sutnje šaddi eanadállu lea ekonomalaččat ealindohkálaš;

5) geasa šaddi eanadálu sáhtttá geahččat deavdit birrasii, hygieniijai ja ealliid buoredillái guoski uhcimusgáibádusaid; ja

6) gii čatnasa gilvit eanadálu šaddadaneatnamiid ja ássat dálus dahje dakkár gaskka duohken das ahte dállu šaddá ortnetmielde dikšojuvvot, go váldá vuhtii earret eará ealliidsuodjalanlága (247/1996) njuolggadusaid, nu guhká go luohppái máksujuvvo luohpandoarjja, uhcimustá goittot viđa jagi áigge.

Go luohppi dállu lea boazodoallodállu dahje dansullasaš dállu, de luohpan sáhtttá dáhpáhuvvat luohpademiin bohccuid, luohpadeamioažžui dárbbášlaš buvttadanvistiid ja -rusttegiid 1 momeantta 1-3 čuoggas ásahuvvon eavttuid deavdi luohpadeamioažžui, gii áigu bargagoahtit boazodoaluin ja geasa luohpadeami bokte šaddá boazoeallu, mii deavdá ásahusain mearriduvvon uhcimussturodatgáibádusa. Dalle luohpadeamioažžu galgá čatnasit bargat boazodoaluin nu guhká go luohppái máksujuvvo luohpandoarjja, uhcimustá goittot viđa jagi áigge.

Ásahusain mearriduvvo dárkileappot 1 ja 2 momeanttas oaivvilduvvon eavttuid ja mearreáiggi birra, mas 1 momeantta 1, 4 ja 5 čuoggas ásahuvvon eavttut galget mañimustá dievvat. Jos daddjuvvon eavttut eai dieva luohpama áigge, de luohpadeamioažžu galgá addit čatnaseami daid dievvamis ásahuvvon mearreáiggi sisa.

Luohpadeapmi eanadoallofitnodatbargái

10 §

Eanadoaluin bargamis heaitin sáhtttá dáhpáhuvvat nu, ahte luohppi luohpada eanadálu bealddoatnama osiid mielde dahje ollisin lasseeanan eanadálldoalu jodiheami várás ovtta dahje eanet luohpadeamioažžuide.

1) gii luohpama áigge bargá eanadoaluin eanadálus, masa luohppi bealdu šaddá lasseeanan;

2) gii lea váldán eanadoallofitnodatbargiid ealáhtlága 1 §:a njuolggadusaid mielde daddjuvvon lágas mearriduvvon uhcimusealáhatdoarjja guoski oaju eanadálldoallin;

3) gii ii leat deavdán 55 jagi;

4) gean eanadálu bealdoviidodat luohpadeami bokte lassána uhcimustá guvttiin hektáriin; ja

5) gii čatnasa gilvit dálu šaddadaneatnamiid nu guhká go luohppái máksujuvvo luohpandoarjja, uhcimustá goittot viđa jagi áigge.

Go luohppi dállu lea boazodoallodállu dahje dansullasaš dállu, de luohpan sáhtttá dáhpáhuvvat luohpademiin bohccuid boazoeaiggádii, gii bargá juo ovddežis boazodoaluin ja gii lea váldán 1 momeantta 2 čuoggas oaivvilduvvon oaju boazoeaiggádin ja gii deavdá 1 momeantta 3 čuoggas oaivvilduvvon ahkeavttu. Luohpadeamioažžu fit-

nodat galgá luohpadeami geažil lassánit uhcimustá 20 bohccuin. Luohpadeamioažžu galgá čatnasit bargat boazodoaluin nu guhká go luohppái máksujuvvo luohpandoarjja, uhcimustá goittot viđa jagi áigge.

Ásahusain mearriduvvo dárkileappot 1 ja 2 momeanttain oaivvilduvvon eavttuid birra.

13 §

Ovdalis 9 §:a 1 momeanttas ja 10 §:a 1 momeanttas oaivvilduvvon luohpadeapmi sáhtá dáhphuvvat maiddá guovtte luohpadeamioažžui ja sudno náiggosguimmiide oktasáččat. Dalle guktot, ja jos jearaldat lea náittosguimmežiin, goittot nubbi galgá deavdit luohpadeamioažžui ásahuvvon eavttuid.

14 §

Go luohppin lea eanadálu oamasteaddji dahje oamasteaddji náittosguoibmi, de bealddu ja buvttadanvisti luohpadeapmi sáhtá dáhphuvvat gávppi, skenjkema dahje lonuheami bokte eará go eana- ja meahccedoalloeatnamii. Go luohppin lea 3 §:a 1 momeantta 3 čuoggás oaivvilduvvon olmmoš, de luohpadeapmin gehččojuvvo maiddá leaskka ja árbbolaččaid gaskasaš osiidejuogadeami ja árbejuogu.

Go luohppi dálle lea boazodoalodállu dahje dansullasaš dálle, de 9 §:a 2 momeanttas ja 10 §:a 2 momeanttas oaivvilduvvon bohccuid ja buvttadanvistiid ja -rusttegiid luohpadeapmi sáhtá dáhphuvvat gávppi dahje skenjkema bokte.

15 §

Dán lágas oaivvilduvvon luohpama sáhtá geahččat dáhphuvvan, go luohpadangirji lea vuolláičállojuvvon.

16 a §

Jos luohppin lea boazodoalli, de luohpan galgá guoskat luohppi ja su náittosguoimmi oamastan buot bohccuide. Go boazodoalli gávppalaš boazodoallu lea nohkan, de luohppái ja su náittosguoimái sáhtá goittot dárbbu mielde báhcit iežas atnui muhtun boazu. Iežas atnui báhcit bohccuid alimusmeari birra mearriduvvo ásahusain.

17 §

Luohpandoarjaga meari vuodđun leat eanadoallofitnodatbargiid ealáhatlága vuodul nannejuvvon bargodietnasat.

Luohpandoarjja čeahkkana vuodđomearis ja dievasmahttinoasis.

18 §

Vuodđomearrái guoskaduvvo, mii bargiid ealáhatlága 7 g, 8 ja 8 a §:s mearriduvvo. Vuodđomearri dárkkistuvvo almmolaš bálká- ja haddedásis dáhphuvvan nuppástusaid mielde nugo bargiid ealáhatlága 9 §:s mearriduvvo.

19 §

Luohpandoarjaga dievasmahttinoassi lea seamma stuoris go dat álbmotealáhat, mii luohppái livččii miedihuvvon, jos sus luohpandoarjaga álggedettiin livččii lean vuoigatvuohta bargonávcahisealáhahkan miedihuvvon álbmotealáhahkii. Dievasmahttinoasi rehkenasttedettiin ii goittot guoskaduvvo, mii álbmotealáhatlága 25 b §:s ja 28 §:a 1 momeanttas mearriduvvo. Dievasmahttinoasi rehkenasttedettiin guoskaduvvo, mii álbmotealáhatlágas lea mearriduvvon ealáhaga mearrašuvvama birra guimmežiidda maiddá dalle, go jearaldat lea dán lága 2 §:a 2 momeanttas oaivvilduvvon olbmuin. Dievasmahttinmeari mearrettiin guoskaduvvo álbmotealáhatlága 26 §:a 5 momeanta dakkárin go dat lei fámus dalle, go álbmotealáhaga rievdadeami birra addojuvvon láhka (547/1993) bodii fápmui. Das manjá go luohpandoarjja lea juolluduvvon, de dievasmahttinoasi mearri dárkkistuvvo dušše dalle, go daddjuvvon lága 32 a §:a 3 momeanttas oaivvilduvvon bearašgaskavuodat nuppástuvvet.

20 §

Luohpandoarjja galgá ohccojuvvot ovdal 15 §:s oaivvilduvvon luohpama.

21 §

Ohcci galgá laktit ohcamii oassebeliid vuolláičállin luohpadangirjji árvalusa dahje ovdasoahpamuša evttolaš mearrádusa várás.

Ovdalis 1 momeanttas oaivvilduvvon evttolaš mearrádus máhccá, jos árvalusa dahje ovdasoahpamuša vástideaddji loahpalaš luohpadangirji dahje daid mielddus ii leat doaimmahuvvon ealáhatlágádussii guđa mánu sisa evttolaš mearrádusa addimis.

22 §

Luohpandoarjja máksujuvvo 15 §:s oaivvilduvvon manimuš luohpanáigemearis, ii goittot ovdal go

1) luohppi lea deavdán 55 jagi;

2) luohppi lea heaitán bargamis gávppálaš eanadoaluin ja meahccedoalu dienasbargguiguin nugo 7 §:a 1 momeanttas lea daddjojuvvo;

3) luohppi lea loahpahan dahje geahpedan eará dienasbargguis dan muddui ahte su dietnasiid dáin bargguin sáhtá árvvoštallat báhcit vuollel 7 §:a 2 momeanttas mearriduvvon meari;

4) veajuiduhttindoarjaga máksin lea nohkan dan dáhpusas ahte luohppis lea luohpama dáhpuvvama áigge leamaš vuoigatvuohta veajuiduhttindoarjagii;

5) luohpanvuloš dálu bealdeoatnama hálldašepmi ja luohpaduvvon bohccuid oamastanvuoigatvuohta ja 9 §:s oaivilduvvon dáhpusain maiddá buvttadanvistiid ja -rustegiid hálldašepmi lea sirdašuvvan luohpadeamioažžui; ja

6) luohpadeamioažžu lea deavdigoahtán iežas čatnaseami nugo 9 §:a 1 momeantta 6 čuoggás, 9 §:a 2 momeanttas, 10 §:a 1 momeantta 5 čuoggás dahje 10 §:a 2 momeanttas lea daddjojuvvo.

Luohpandoarjja ii máksojuvvo váilevaš kalendermánotbajis.

23 §

Jos luohpandoarjaga oažžui miedihuvvo dievas bargguhisvuodaealáhat álbmotealáhtlága dahje bargiid ealáhtlága 8 §:a 4 momeanttas oaivilduvvon lágaid, njuolggadusaid dahje mearrádusaid mielde, de individuála árreáláhat, bargguhisvuodaealáhat, boaresvuodaealáhat dahje áraduvvon boaresvuodaealáhat ja luohpandoarjaga dievasmahttinoassi heaittihuvvo. Jos luohpandoarjaga oažžui miedihuvvon ovdalis máinnašuvvon ealáhat nohká, de dievasmahttinoasi máksigohtet fas ođđasit ealáhaga nohkama čuovvovaš mánotbaji álgu rájes.

25 §

Luohpandoarjja ii máksojuvvo dan kalendermánus, man áigge luohpandoarjaga oažžu lea dienasbargguis ja dine uhcimustá bargiid ealáhtlága 1 §:a 1 momeantta 2 čuoggás oaivilduvvon meari guovttegeardásažžan mánus. Dalle ii sisaboahatun váldojuvvo vuhtii 7 §:a 2 momeanttas oaivilduvvon dienas, mii ii lohkkajuovvo dienasbargguis dinejuvvon sisaboahatun luohpandoarjaga juolludettiinge.

28 §

Luohpadeamioažžus lea vuoigatvuohta gaskkalduhttit 9 §:a 1 momeantta 6 čuoggás, 9 §:a 2 momeanttas, 10 §:a 1 momeantta 5 čuoggás ja 10 §:a 2 momeanttas oaivilduvvon čatnaseami

soalddátbálvalusa vázzima, eanadállodollui guoski dahje eanadoalu doarju ámmátlohkamiid dahje eará dohkálaš siva dihte. Go dákkár hehttehus bistá guhkit go jagi, de ealáhtlágádus galgá guhkidit čatnasanáiggi vástideaddji áiggiin, jos luohpadeamioažžu ii čájjet ahte son ieš, su guoibmi dahje luohpadeamioažžuin nubbi deavdá čatnaseapmái ásahuvvon geatnegasvuodaid.

29 §

Jos 9 dahje 10 §:s oaivilduvvon luohpadeamioažžu ii deavdde iežas čatnaseami, iige dát boade 28 §:s oaivilduvvon dohkálaš siva dihte, de ealáhtlágádus galgá geatnegahttit su buhttet ealáhtlágádussii luohpandoarjaga oaiveopmodatárvvu, mii mearriduvvo Sosiála- ja dearvvasvuodaministeriija nannen ákkaid mielde.

30 §

Luohpandoarjja heaittihuvvo, jos luohppi bargagoahtá eanadoaluin dahje meahccedoaluin 7 §:a 1 momeanttas mearriduvvon gielddu vuostá.

34 §

Dán lága ollašuhhtimis fuolahit gielddaid dálanguovloealáhuseiseválddit, bargofápmo- ja ealáhusguovddážit, Eana- ja meahccedoalloministeriija, Bálgosiid ovtastus ja ealáhtlágádus.

Dán lága mielde bargofápmo- ja ealáhusguovddážiidda gulli bargguid dikšumis Álándda eanagottis mearriduvvo ásahusain.

35 §

Jos ealáhtlágádusa mielas gieldda dálanguovloealáhuseiseválddi cealkámuš lea čielgasit dulkoma duohken, de ealáhtlágádus sáhtá dasa lassin bivdit ohcama birra bargofápmo- ja ealáhusguovddáža cealkámuša. Jos luohppi lea boazodoalli, de ealáhtlágádus sáhtá bivdit ohcama birra maiddá Bálgosiid ovtastusa cealkámuša.

Ealáhtlágádus čoavdá luohpandoarjagii guoski ohcama, go lea fidnen gieldda dálanguovloealáhuseiseválddi ja, 2 momeanttas oaivilduvvon dáhpusain, bargofápmo- ja ealáhusguovddáža ja Bálgosiid ovtastusa cealkámuša áššis.

36 §

Gielddaid dálanguovloealáhuseiseválddiid, bargofápmo- ja ealáhusguovddážiid ja Eana- ja meahccedoalloministeriija bargun lea ealáhtlágádusa lassin bearráigeahččat ahte luohpandoar-

jaga oažžu ii bargga eanadoaluin ja ahte luohppi ja luohpadeamioažžu čuvvot dán lágas oaivvilduvvon čatnasemiid.

37 §

Cealkámuššii, man gieldda dálonguovloealahuseiseváldi, bargofápmo- ja ealáhusguovddáš dahje Bálgosiid ovtastus lea addán dán lága vuodul, ii oaččo ohcat nuppástusa váidimiin.

40 §

Jos dán lágas ii nuppeláhkai mearriduvvo, de luohpandoarjaga bearráigeahččamii guoskaduvvojit lága (1336/1992) (láhka meannudeamis, mii čuvvojuvvo dálonguovloealahusaid doarjandoaimmaid divššodettiin) njuolggadusat heivvolaš osiin.

Ealahatlagádusa geatnegasvuohta lea addit Eana- ja meahccedoalloministerijai dárbblaš

Helssegis juovlamánu 30. beaivve 1999

dieđuid dán lága mieldásaš ovdduid oažžuin ja čatnaseami addiin eana- ja meahccedoalu struktuvrapolitihkalaš doaibmabijuid birra addojuvvon lágas (1303/1994) oaivvilduvvon bealddu vuodegilvindoarjjavuogádaga bearráigeahččama várás.

Dat goas dát láhka boahká fápmui mearriduvvo ásašusain.

Ovdal dán lága fápmuiboahhtima sáhtta álgit lága ollašuhhtimii guoski doaibmabijuide.

Dát láhka guoskaduvvo, jos luohpan dáhpáhuva ođđajagimánu 1. beaivve 2000 dahje das maŋŋá, goittot maŋimustá juovlamánu 31. beaivve 2002.

Luohpamiidda, mat leat dáhpáhuvvan ođđajagimánu 1. beaivve 1995 dahje das maŋŋá, goittotge maŋimustá juovlamánu 31. beaivve 1999, guoskaduvvojit dán lága fápmui boadedettiin dálá njuolggadusat, goittotge nu, ahte dán lága 1 §, 18 §:a 3 momeanta ja 40 §:a 5 momeanta guoskaduvvojit maddái daddjojuvvon áigge dáhpáhuvan luohpamiidda.

Dásseválddi Presideanta

MARTTI AHTISAARI

Ministtar *Erkki Tuomioja*